

Funded by the European Union

**«ԷՄԵՐԱԼԴ ՑԱՆՑԸ» ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ
Եվրախորհրդի «Եվրոպայի վայրի բնության և
բնական միջավայրի պահպանության մասին»
Կոնվենցիա
(Բեռն 1979թ.)**

**EMERALD NETWORK IN ARMENIA
Convention on the Conservation of
European Wildlife and Natural Habitats
(Bern, 1979)**

2014

Emerald Network- a Network of Areas of Special Conservation Interest (ASCI) - is formed within the frames of the Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats (Bern, 1979).

The Emerald Network of ASCI's was officially set-up by the Conventions Standing Committee Resolution No. 3 (1996) to form Pan-European Ecological Network (PEEN), as the ASCI's are considered to be the core areas of PEEN.

Governments of the Contracting Parties select areas in accordance with the requirements of the Conventions Standing Committee and, by using a special conservation regime in whole Europe it aims to create a global conservation network to reduce the threats to wild flora, fauna species and habitats.

Within the frames of the introduction of Emerald Network pilot project in Armenia, implemented in 2007-2008, the Emerald Network preliminary creation activities were launched, and in accordance with the project requirements 10 percent of the sites to be involved in the Emerald Network were selected and described.

The project continued in 2009-2011 and, as a result of three-year works, the list of the following nine potential sites was selected and formed: **Khosrov Forest State Reserve**, **Sevan National Park**, **Lake Arpi National Park**, **Khor Virap State Sanctuary**, **Plane Grove State Sanctuary** and **Khustup**, Yerakh range, Lori Lakes, Impassable brushwood areas, that occupy 206 697,5 ha territory and form around 7 percent of the total area.

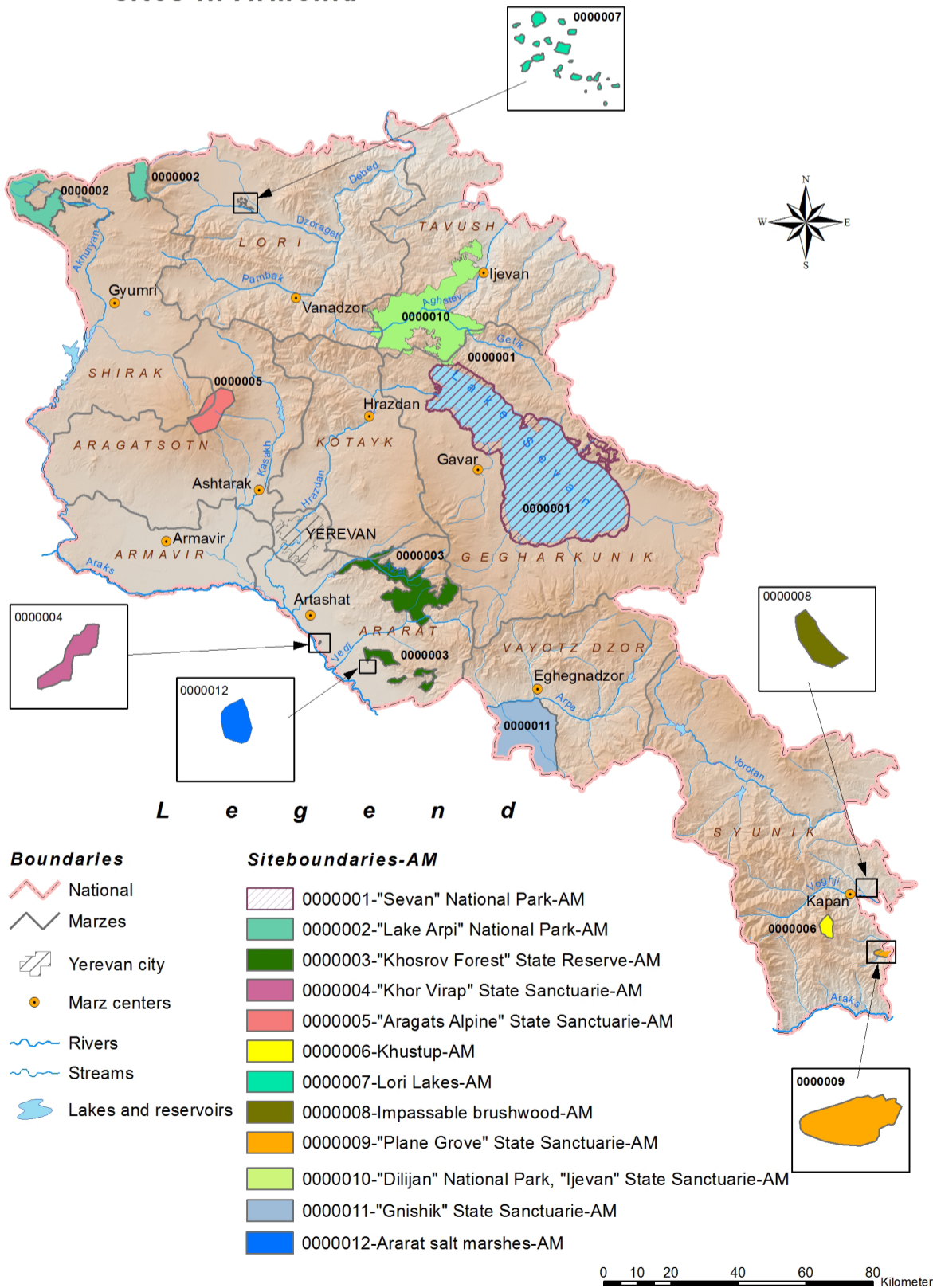
The Emerald Network, phase II project started in 2013 and is aimed to finally form this international ecological network. At this moment, all previously proposed potential sites are evaluated. As a result of the implemented works the list of the potential sites included in the Emerald Network was reviewed and supplemented. The following final version was formed: **Khosrov Forest State Reserve**, **Sevan National Park**, **Lake Arpi National Park**, **Khor Virap State Sanctuary**, **Plane Grove State Sanctuary**, **Khustup State Sanctuary**, **Aragats Alpine State Sanctuary**, planned **Gnishik Protected Landscape**, **Dilijan National Park - Ijevan State Sanctuary**, **Ararat salt marshes**, **Impassable brushwood**, **Lori Lakes** areas. The total number of 12 Emerald Network areas occupy 291329.0 ha territory and form 9.8 percent of the country's area.

This environmentally-oriented calendar is one of the means of disseminating this information.

Leopard (*Panthera pardus*)
Meghri Ridge
© I. Khorozyan, A. Malkhasyan, M. Boyadjyan

Boundaries of Emerald Network sites in Armenia

Էմերալդ ցանցը (The Emerald Network) - բնապահպանական հատուկ նշանակության տարածքների (ԲՀՆՏ) ցանց է (Areas of Special Conservation Interest (ASCI)), որը ձևավորվում է Եվրոպայի վայրի բնության և բնական միջավայրի պահպանության մասին» (Բեռն 1979թ.) Կոնվենցիայի շրջանակներում:

ԲՀՆՏ-ների էմերալդ ցանցը պաշտոնապես հաստատվել է Կոնվենցիայի Մշտական կոմիտեի 3 (1996) որոշմամբ, Համաեվրոպական էկոլոգիական ցանցի (ՀԷՑ) ձևավորման նպատակով, քանի որ ԲՀՆՏ-ները իրենցից ներկայացնում են ՀԷՑ-ի առանցքային տարածքներ (core areas):

Տարածքների ընտրությունը իրականացվում է Կողմերի կառավարությունների կողմից՝ Կոնվենցիայի Մշտական կոմիտեի սահմանած պահանջներին համաձայն, որոնք նպատակաուղղված են Եվրոպայի ողջ տարածքում հատուկ պահպանության ռեժիմի շնորհիվ ստեղծելու պահպանության համընդհանուր ցանց՝ վայրի բուսական, կենդանական տեսակներին և բնակմիջավայրերին սպառնացող վտանգները մեղմելու համար:

«Էմերալդ ցանցի» ստեղծման նախնական աշխատանքները Հայաստանում մեկնարկել են 2007-2008թթ. ընթացքում իրականացված Հայաստանում «Էմերալդ ցանցի» ներդրման փորձնական ծրագրի շրջանակներում, որի պահանջների համապատասխան ընտրվել և բնութագրվել են «Էմերալդ ցանցում» ընդգրկվելիք տարածքների մոտ 10%-ը:

Ծրագիրը շարունակվել է 2009-2011թթ-ին և եռամյա աշխատանքների արդյունքում ընտրվել ու կազմվել է ցանցում առաջարկվող հետևյալ ինը պոտենցիալ տարածքների/սայթերի ցանկը՝ «Խոսրովի անտառ» պետական արգելոց, «Սևան», «Արփի լիճ» ազգային պարկեր, «Խոր Վիրապ», «Սոսու պուրակ» արգելավայրեր և «Խուստուփ», «Երախի լեռնաշղթա», «Լոռու լճեր», «Սյունիքի շիրբլակ» տարածքները, որոնք զբաղեցնում են 206 697,5 հա և կազմում երկրի ընդհանուր տարածքի շուրջ 7 տոկոսը:

2013 թվականին մեկնարկել է «Էմերալդ ցանց-Փուլ II» ծրագիրը, որը նպատակաուղղված է Հայաստանում այս միջազգային էկոլոգիական ցանցի վերջնական ձևավորմանը: Ներկայումս գնահատվել են նախկինում առաջարկված բոլոր պոտենցիալ տարածքները: Աշխատանքների իրականացման արդյունքում վերանայվել ու համալրվել է ցանցում ընդգրկված պոտենցիալ տարածքների ցանկն ու կազմվել հետևյալ վերջնական տարբերակը՝ «Խոսրովի անտառ» պետական արգելոց, «Սևան», «Արփի լիճ», ազգային պարկեր, «Խոր Վիրապ», «Սոսու պուրակ», «Խուստուփ», «Արագածի ալպյան» արգելավայրերը, ստեղծվելիք «Գնիշիկ» պահպանվող լանդշաֆտը, «Դիլիջան» ազգային պարկ - «Իջևան» արգելավայր համատեղ սայթը, «Արարատի աղակալված ձահձուտներ», «Սյունիքի շիրբլակ», «Լոռու լճեր» տարածքները: Ցանցի ընդհանուր թվով 12 տարածքները զբաղեցնում են 291329.0 հա և կազմում երկրի տարածքի 9.8%-ը:

Բնապահպանական ուղղվածությամբ սույն օրացույցը այս տեղեկատվությունը տարածելու միջոցներից մեկն է:

Օգտագործված նկարների հեղինակներ
The list of authors of the pictures used in the calendar
©M.Ghasabyan, ©G.Fayvush, ©M.Kalashyan
©I.Khorozyan, A.Malkhasyan, M.Boyadjyan
©K.Tamanyan, ©S.Baloyan

«Արագածի ալպյան» արգելավայր • «Aragats Alpine State Sanctuary»

12/2013

Երկ. Երբ. Չրբ. <Յգ. Ուրբ. Շրբ. Կիր.

							1
2	3	4	5	6	7	8	
9	10	11	12	13	14	15	
16	17	18	19	20	21	22	
23	24	25	26	27	28	29	
30	31						

ՀՈՒՆՎԱՐ
January
Janvier

2014

2/2014

Երկ. Երբ. Չրբ. <Յգ. Ուրբ. Շրբ. Կիր.

						1	2
3	4	5	6	7	8	9	
10	11	12	13	14	15	16	
17	18	19	20	21	22	23	
24	25	26	27	28			

Շաբաթ Week Semaine	Երկուշաբթի Monday Lundi	Երեքշաբթի Tuesday Mardi	Չորեքշաբթի Wednesday Mercredi	Հինգշաբթի Thursday Jeudi	Ուրբաթ Friday Vendredi	Շաբաթ Saturday Samedi	Կիրակի Sunday Dimanche
1			1	2	3	4	5
2	6	7	8	9	10	11	12
3	13	14	15	16	17	18	19
4	20	21	22	23	24	25	26
5	27	28	29	30	31		

Aegyptus monachus

Cerambyx cerdo

Rhinolophus hipposideros

1/2014

Երկ. Երբ. Չրբ. Հնգ. Ուրբ. Շրբ. Կիր.

	1	2	3	4	5		
6	7	8	9	10	11	12	
13	14	15	16	17	18	19	
20	21	22	23	24	25	26	
27	28	29	30	31			

ՓԵՏՐՎԱՐ
February
Février

2014

3/2014

Երկ. Երբ. Չրբ. Հնգ. Ուրբ. Շրբ. Կիր.

					1	2	
3	4	5	6	7	8	9	
10	11	12	13	14	15	16	
17	18	19	20	21	22	23	
24	25	26	27	28	29	30	
31							

Շաբաթ Week Semaine	Երկուշաբթի Monday Lundi	Երեքշաբթի Tuesday Mardi	Չորեքշաբթի Wednesday Mercredi	Հինգշաբթի Thursday Jeudi	Ուրբաթ Friday Vendredi	Շաբաթ Saturday Samed	Կիրակի Sunday Dimanche
5						1	2
6	3	4	5	6	7	8	9
7	10	11	12	13	14	15	16
8	17	18	19	20	21	22	23
9	24	25	26	27	28		

2 Ջրածահճային տարածքների պահպանության միջազգային օր • International Day of Wetlands • Journée Internationale des Zones Humides

Լորու լճեր • Lori Lakes

2/2014

Երկ.	Երբ.	Չրբ.	Հեգ.	Ուրբ.	Շրբ.	Կիր.
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

ՄԱՐՏ
March
Mars

2014

4/2014

Երկ.	Երբ.	Չրբ.	Հեգ.	Ուրբ.	Շրբ.	Կիր.
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Շաբաթ Week Semaine	Երկուշաբթի Monday Lundi	Երեքշաբթի Tuesday Mardi	Չորեքշաբթի Wednesday Mercredi	Հինգշաբթի Thursday Jeudi	Ուրբաթ Friday Vendredi	Շաբաթ Saturday Samedi	Կիրակի Sunday Dimanche
9						1	2
10	3	4	5	6	7	8	9
11	10	11	12	13	14	15	16
12	17	18	19	20	21	22	23
13	24	25	26	27	28	29	30
14	31						

22 Ջրի միջազգային օր • World Water Day • Journée Mondiale de L'eau

23 Անտառների միջազգային օր • International Day of Forests • Journée Internationale des Forêts

Մետերոլոգիայի համաշխարհային օր • International Day of Meteorology • Journée Internationale de la Meteorologie

EPI Unit SA

129 Armenakyan str. Yerevan 0047, Armenia

info@cep.am

+374 10 651 631

Saxifraga hirculus

Pannassius mnemosyne

Vavilovia Formosa

Iugularia sibirica

3/2014

Երկ. Երբ. Չրբ. Հնգ. Ուրբ. Շրբ. Կիր.

				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

ԱՊՐԻԼ
April
Avril

2014

5/2014

Երկ. Երբ. Չրբ. Հնգ. Ուրբ. Շրբ. Կիր.

				1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28
29	30	31					

Շաբաթ Week Semaine	Երկուշաբթի Monday Lundi	Երեքշաբթի Tuesday Mardi	Չորեքշաբթի Wednesday Mercredi	Հինգշաբթի Thursday Jeudi	Ուրբաթ Friday Vendredi	Շաբաթ Saturday Samed	Կիրակի Sunday Dimanche
14		1	2	3	4	5	6
15	7	8	9	10	11	12	13
16	14	15	16	17	18	19	20
17	21	22	23	24	25	26	27
18	28	29	30				

1 Թռչունների միջազգային օր • International Day of Birds • Journée Interenationale des Oiseaux

22 Երկրագնդի միջազգային օր • World Earth Day • Journée Mondiale de la Terre

«Սևան» ազգային պարկ • "Sevan" National Park

4/2014

Երկ.	Երբ.	Չրբ.	Հնգ.	Ուրբ.	Շբթ.	Կիր.
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

ՄԱՅԻՍ

May
Mai

2014

6/2014

Երկ.	Երբ.	Չրբ.	Հնգ.	Ուրբ.	Շբթ.	Կիր.
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Շաբաթ Week Semaine	Երկուշաբթի Monday Lundi	Երեքշաբթի Tuesday Mardi	Չորեքշաբթի Wednesday Mercredi	Հինգշաբթի Thursday Jeudi	Ուրբաթ Friday Vendredi	Շաբաթ Saturday Samed	Կիրակի Sunday Dimanche
18				1	2	3	4
19	5	6	7	8	9	10	11
20	12	13	14	15	16	17	18
21	19	20	21	22	23	24	25
22	26	27	28	29	30	31	

22 Կենսաբազմազանության միջազգային օր • International Day of Biodiversity • Journée Interenationale de la Biodiversite

Coracias garrulus

Echium russicum

Falco naumani

5/2014

Երկ. Երբ. Չրբ. Հնգ. Ուրբ. Երբ. Կիր.

		1	2	3	4		
5	6	7	8	9	10	11	
12	13	14	15	16	17	18	
19	20	21	22	23	24	25	
26	27	28	29	30	31		

ՅՈՒՆԻՍ
June
Juin

2014

7/2014

Երկ. Երբ. Չրբ. Հնգ. Ուրբ. Երբ. Կիր.

	1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13	
14	15	16	17	18	19	20	
21	22	23	24	25	26	27	
28	29	30	31				

Շաբաթ Week Semaine	Երկուշաբթի Monday Lundi	Երեքշաբթի Tuesday Mardi	Չորեքշաբթի Wednesday Mercredi	Հինգշաբթի Thursday Jeudi	Ուրբաթ Friday Vendredi	Շաբաթ Saturday Samed	Կիրակի Sunday Dimanche
22							1
23	2	3	4	5	6	7	8
24	9	10	11	12	13	14	15
25	16	17	18	19	20	21	22
26	23	24	25	26	27	28	29
27	30						

5 Շրջակա միջավայրի պահպանության միջազգային օր • World Environmental Day • Journée Mondiale de l'Environnement
 17 Անապատացման և երաշտի դեմ պայքարի միջազգային օր • World Day of Fight against Desertification and Drought •
 Journée Internationale des Zones Humides

«Դիլիջան» ազգային պարկ • “Dilijan” National Park

6/2014

Երկ. Երբ. Չրբ. Հնգ. Ուրբ. Շրբ. Կիր.

							1
2	3	4	5	6	7	8	
9	10	11	12	13	14	15	
16	17	18	19	20	21	22	
23	24	25	26	27	28	29	
30							

ՀՈՒԼԻՍ

July
Juillet

2014

8/2014

Երկ. Երբ. Չրբ. Հնգ. Ուրբ. Շրբ. Կիր.

						1	2	3
4	5	6	7	8	9	10		
11	12	13	14	15	16	17		
18	19	20	21	22	23	24		
25	26	27	28	29	30	31		

Շաբաթ Week Semaine	Երկուշաբթի Monday Lundi	Երեքշաբթի Tuesday Mardi	Չորեքշաբթի Wednesday Mercredi	Հինգշաբթի Thursday Jeudi	Ուրբաթ Friday Vendredi	Շաբաթ Saturday Samed	Կիրակի Sunday Dimanche
28		1	2	3	4	5	6
29	7	8	9	10	11	12	13
30	14	15	16	17	18	19	20
31	21	22	23	24	25	26	27
32	28	29	30	31			

Paeonia tenuifolia

Testudo graeca

Ursus arctos

7/2014

Երկ.	Երբ.	Չրբ.	Հնգ.	Ուրբ.	Շրբ.	Կիր.
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

ՕԳՈՍՏՈՍ

August
Août

2014

9/2014

Երկ.	Երբ.	Չրբ.	Հնգ.	Ուրբ.	Շրբ.	Կիր.
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Շաբաթ
Week
Semaine

Երկուշաբթի
Monday
Lundi

Երեքշաբթի
Tuesday
Mardi

Չորեքշաբթի
Wednesday
Mercredi

Հինգշաբթի
Thursday
Jeudi

Ուրբաթ
Friday
Vendredi

Շաբաթ
Saturday
Samedi

Կիրակի
Sunday
Dimanche

32

1

2

3

33

4

5

6

7

8

9

10

34

11

12

13

14

15

16

17

35

18

19

20

21

22

23

24

36

25

26

27

28

29

30

31

«Արփի լիճ» ազգային պարկ • “Lake Arpi” National Park

8/2014

Երկ. Երբ. Չրբ. Հնգ. Ուրբ. Շրբ. Կիր.

				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

September 2014

Septembre

10/2014

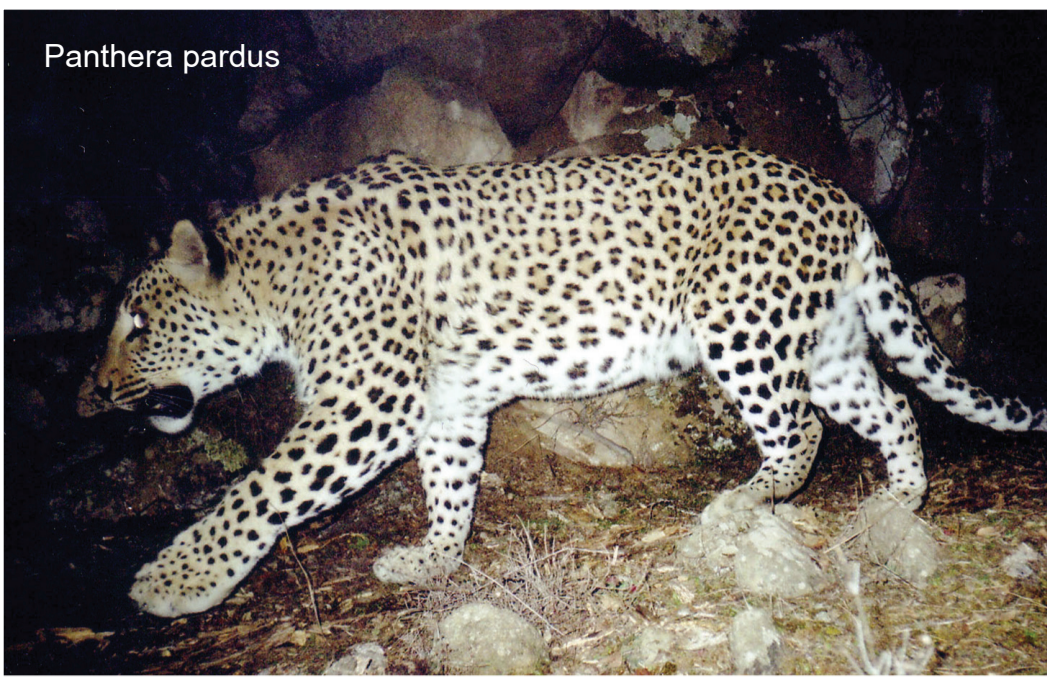
Երկ. Երբ. Չրբ. Հնգ. Ուրբ. Շրբ. Կիր.

				1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12		
13	14	15	16	17	18	19		
20	21	22	23	24	25	26		
27	28	29	30	31				

Շաբաթ Week Semaine	Երկուշաբթի Monday Lundi	Երեքշաբթի Tuesday Mardi	Չորեքշաբթի Wednesday Mercredi	Հինգշաբթի Thursday Jeudi	Ուրբաթ Friday Vendredi	Շաբաթ Saturday Samedi	Կիրակի Sunday Dimanche
37	1	2	3	4	5	6	7
38	8	9	10	11	12	13	14
39	15	16	17	18	19	20	21
40	22	23	24	25	26	27	28
41	29	30					

16 Օզոնային շերտի պահպանության միջազգային օր • International Day of Ozone Layer Protection • Journée Internationale de la Protection de la couche couchée d'Ozone

29 Ծովի միջազգային օր • World Sea Day • Journée Mondiale de la Mer

Panthera pardus

Lynx lynx

Capra aegagrus

9/2014

Երկ. Երբ. Չոր. Հնգ. Ուրբ. Երբ. Կիր.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ
October
Octobre

2014

11/2014

Երկ. Երբ. Չոր. Հնգ. Ուրբ. Երբ. Կիր.

					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Շաբաթ Week Semaine	Երկուշաբթի Monday Lundi	Երեքշաբթի Tuesday Mardi	Չորեքշաբթի Wednesday Mercredi	Հինգշաբթի Thursday Jeudi	Ուրբաթ Friday Vendredi	Շաբաթ Saturday Samedi	Կիրակի Sunday Dimanche
42			1	2	3	4	5
43	6	7	8	9	10	11	12
44	13	14	15	16	17	18	19
45	20	21	22	23	24	25	26
46	27	28	29	30	31		

4 Կենդանիների պահպանության միջազգային օր • World Animals Protection Day • Journée Mondiale de la protection des animaux

«Խոսրովի անտառ» պետական արգելոց • «Khosrov Forest» State Reserve

10/2014

Երկ. Երբ. Չրբ. Հնգ. Ուրբ. Երբ. Կիր.

	1	2	3	4	5	
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

November
Novembre

2014

12/2014

Երկ. Երբ. Չրբ. Հնգ. Ուրբ. Երբ. Կիր.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Շաբաթ
Week
Semaine

Երկուշաբթի
Monday
Lundi

Երեքշաբթի
Tuesday
Mardi

Չորեքշաբթի
Wednesday
Mercredi

Հինգշաբթի
Thursday
Jeudi

Ուրբաթ
Friday
Vendredi

Շաբաթ
Saturday
Samedi

Կիրակի
Sunday
Dimanche

46

1

2

47

3

4

5

6

7

8

9

48

10

11

12

13

14

15

16

49

17

18

19

20

21

22

23

50

24

25

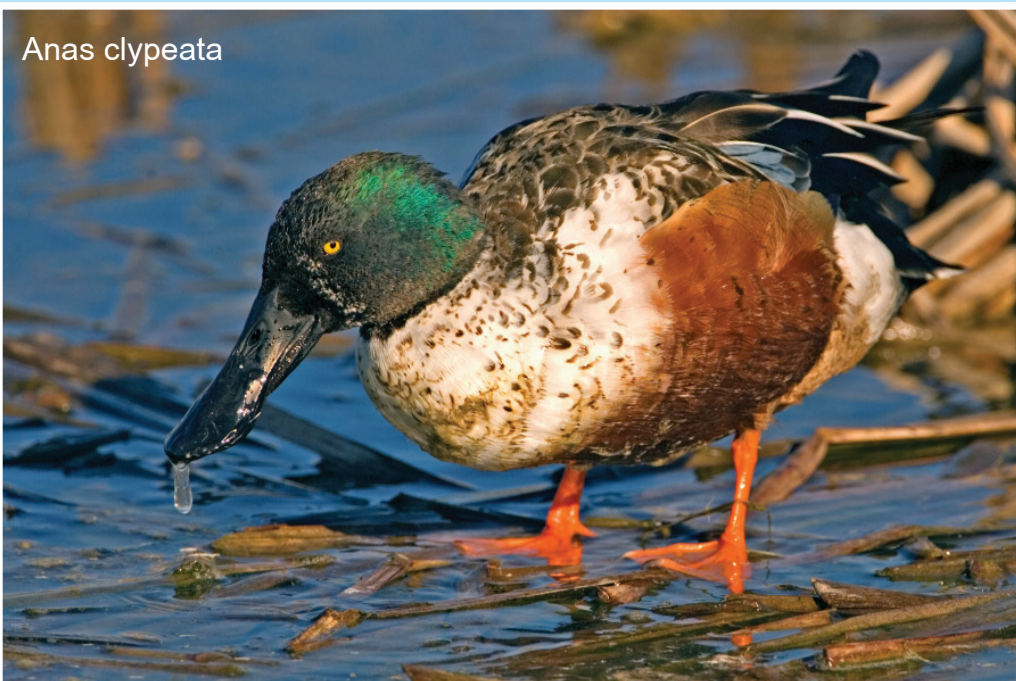
26

27

28

29

30

Anas clypeata

Pandion haliaetus

Leucorrhinia pectoralis

Rosalia alpina

11/2014

Երկ. Երբ. Չրբ. Հնգ. Ուրբ. Երբ. Կիր.

					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

December
Decembre

2014

1/2015

Երկ. Երբ. Չրբ. Հնգ. Ուրբ. Երբ. Կիր.

				1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11	
12	13	14	15	16	17	18	
19	20	21	22	23	24	25	
26	27	28	29	30	31		

Շաբաթ Week Semaine	Երկուշաբթի Monday Lundi	Երեքշաբթի Tuesday Mardi	Չորեքշաբթի Wednesday Mercredi	Հինգշաբթի Thursday Jeudi	Ուրբաթ Friday Vendredi	Շաբաթ Saturday Samed	Կիրակի Sunday Dimanche
51	1	2	3	4	5	6	7
52	8	9	10	11	12	13	14
53	15	16	17	18	19	20	21
54	22	23	24	25	26	27	28
55	29	30	31				

11 Լեռների միջազգային օր • World Mountains Day • Journée Mondiale des Montagnes